

**SUMARI:** Editorial (1) • Prou sorolls (2) • Desahucios en Ciutat Vella (4) • 25N. Ens volem vives i lliures (9) • Bayt al-Thaqafa, per una societat diversa i cohesionada (10) • Festa Major 2021 (12) • Botigues del barri: la drogueria Solà (14) • Entrevista a Aurora Roig (16) • Decréixer és possible (18) • El nom dels nostres carrers (20)

## BUTLLETÍ INFORMATIU DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CASC ANTIC

C. del Rec, 27 | 08003 Barcelona | Tel. 93 319 75 65

### EDITORIAL

Semblava que la situació crítica viscuda amb la pandèmia ens faria reflexionar i replantejar el nostre futur.

A l'octubre del 2020 el govern del Districte ens va presentar, a un conjunt d'entitats agrupades en la plataforma "Emergència a Ciutat Vella", un document titulat "Mesura de Govern" on exposava un pla d'actuacions previstes per fer front a la crisi existent. Vam criticar-ne el contingut per la seva manca de concreció, ple de verbs com *explo-*

*rar, promoure, impulsar, contribuir, promocionar...*, i per la manca de recursos que hi aportava. Marcava un calendari d'actuació (15 mesos) i un control de seguiment del que s'ani-  
ria fent.

Estem al final d'aquest període i si fem una ullada a la situació actual sembla que les coses no han millorat i en molts casos creiem que han em-  
pitjorat. S'han agreujat temes com la precarietat existencial, laboral, ener-  
gètica i d'habitatge, els sorolls diürns i sobretot nocturns, l'ocupació pri-  
vada ja aclaparadora de l'espai públic (amb terrasses, motos, mobiliari...),

contaminació creixent, una mobili-  
tat cada cop més caòtica, uns carrers  
cada cop més bruts i el turisme com  
a gran mecenes per acabar de rema-  
tar els nostres barris.

En aquest temps el veïnat ens hem manifestat reclamant mesures ur-  
gents que resolguessin problemes  
greus que afectaven la nostra salut, la  
salubritat dels nostres barris i deterio-  
raven greument els nostres carrers i  
places. La resposta administrativa ha  
estat la comprensió però a la vegada  
la ineficiència i la seva incompetència  
per actuar mostrant una permissivi-  
tat intolerable en tots els casos i una  
manca d'autoritat per fer respectar les  
ordenances municipals.

Esperem a veure, acabada la vigèn-  
cia de la "Mesura", quina valoració  
en fan.

Cal dir però que no tant sols les ad-  
ministracions en són responsables.  
Urgeix una implicació personal i col-  
lectiva per revertir la situació actual.  
Hem de reflexionar sobre els nostres  
hàbits personals, hem de repensar  
les nostres conductes alimentàries,  
de consum, de mobilitat, etc. Si vo-  
lem uns barris més saludables, sos-  
tenibles i amb futur, cal ser exigents  
amb les administracions però també  
amb nosaltres mateixos. ♦



# PROU SOROLLS. DEFENSEM LA NOS

Fa uns mesos que ens reunim regularment a l'Associació un grup de veïns i veïnes que patim per l'excés de soroll. L'objectiu de les nostres trobades és compartir vivències, donar-nos suport mutuament i treballar plegats per exigir empatia i solucions.

El 17 de juny va tenir lloc una primera assemblea per tractar el problema amb veïns i veïnes del barri. Hi van participar prop de cinquanta persones, totes les quals afectades per fonts diverses de soroll: botellots a les nits, terrasses sobredimensionades, festes de matinada en pisos particulars, patinets, etc. Arran d'aquesta trobada es va organitzar una manifestació el dia 30 de juny per tallar la Via Laietana i fer sentir la nostra veu, tot reclamant solucions a un problema que no sols afecta a la nostra salut, sinó que contribueix encara més a l'expulsió sistemàtica de veïns i veïnes fora del centre de la ciutat.

Tot i que es tracta d'un problema que s'estén per molts carrers i places dels nostres barris, en aquesta primera trobada ja vam detectar que hi havia zones especialment afectades per les



concentracions massives de persones, les pixades a portals i cantonades, el consum de begudes alcohòliques a la via pública i l'incompliment de les ordenances que regulen la utilització d'altaveus i amplificadors de

música. Parlem del passeig del Born i voltants, i del passeig Lluís Companys, on el veïnat es troba sotmès a nivells elevadíssims de soroll durant tot el dia, des de primera hora amb els professionals de l'esport que utilitzen l'espai per fer les seves classes, fins a ben entrada la nit amb els ja coneguts botellots. A molts veïns els és impossible dormir més de dues hores seguides des de fa gairebé dos anys i la situació s'ha tornat insostenible.

Durant aquest temps, i de la mà d'altres entitats de la Barceloneta, el Gòtic i el Raval, que com nosaltres pateixen la sobreexplotació i la privatització de l'espai públic del barri, s'han organitzat concentracions a la plaça de Sant Jaume i davant la seu de districte. El passat dia 3 de novembre ens vam manifestar per dar-





# TRA SALUT!

raera vegada, davant de l'Ajuntament, però també davant de la caserna de la Guàrdia Urbana de Barcelona, a qui també considerem responsables de la situació que vivim.

Moltes de nosaltres vivim de fa temps a Ciutat Vella i som coneixedores de les dinàmiques gentrificadores pròpies del territori: l'especulació immobiliària, la desaparició progressiva del petit comerç i la prioritització dels interessos privats per sobre dels del veïnat. Sabem també que l'excés de soroll és un tema complex i que ve de lluny, però d'ençà de l'aixecament de les restriccions de confinament campa la impunitat i tot plegat s'ha incrementat exponencialment.

Cal seguir treballant col·lectivament per buscar solucions i reflexionar sobre el barri que volem. Cal posar per endavant els interessos del veïnat i no del sector privat i, sobretot, cal recordar que no volem que Ciutat Vella esdevingui el boc expiatori de la ciutat.

Al Casc Antic resistim veïns i veïnes, hi som, existim i necessitem dormir. Tenim dret al descans i no marxarem perquè estimem el nostre barri. ♦

## Manifest de Ciutat Vella pel descans nocturn, la salut i la vida als barris

### Prou sorolls!

Les veïnes i veïns dels barris de **Ciutat Vella** exigim de les autoritats municipals que vetllin i actuïn per fer complir les ordenances municipals pel que fa al ús de l'espai públic. Ja fa molt de temps que patim problemes derivats d'això, però en les últimes setmanes hem vist augmentar un ús massiu, incontrolat, incívic i cada cop més privatitzant de l'espai públic. Tot això perjudica greument la convivència i degrada progressivament els nostres barris.

La gent que hi vivim ens trobem greument afectats per aquest mal ús que se'n fa: sorolls nocturns fins a altes hores de la matinada, increment de terrasses ocupant voreres i carrers, circulació incontrolada d'enginys per qualsevol lloc, produint sorolls molestos a qualsevol hora, botellots i festes pels carrers i places fins a altes hores de la matinada, que converteixen els nostres portals i carrers en urinaris públics...

Cada cop més, els nostres barris semblen un parc temàtic de la festa i de l'oci, un reclam turístic per fer qualsevol cosa amb la major de les impunitats. Sembla que les veïnes i veïns fem nosa per dur a terme tot això i així ens veiem progressivament expulsats. Lloguers d'habitatges i locals comercials impossibles, falta de comerç de proximitat i d'ús corrent, nits d'insomni, ocupació massiva de carrers, encariment de preus...

Les veïnes i veïns tenim dret a viure en els nostres barris dignament, tenim dret al descans, a poder dormir per les nits, a no suportar més sorolls, a poder caminar segurs pels carrers, a poder gaudir dels nostres carrers i places, a un espai net i saludable.

La situació actual ens és insuportable i per això reclamem els nostres drets i exigim de les administracions la garantia que seran respectats, i no com ara que són constantment vulnerats. Volem fer constar que la situació actual no és un fet puntual. Que cal un plantejament de futur pels nostres barris, que no podem seguir hipotecats al turisme, a l'especulació ni a la permissivitat absoluta. Creiem necessari proposar un pla de xoc especial per a Ciutat Vella per a garantir el dret al descans i a la salut.

- Xarxa Veïnal del Raval
- AV Barceloneta
- AV del Raval
- AV Casc Antic
- AV de l'Òstia
- AV del Gòtic
- SOS-Rambles
- amb el suport de la Favv

Manifest de les entitats veïnals de Ciutat Vella.



**BON VENT**  
BARCELONA

C. Argenteria, 41 - 08003 Barcelona  
T. 932954053 - [www.bonvent.cat](http://www.bonvent.cat)



### LA BOTIGA DE REGALS DEL BARRI

Artesania local  
Decoració  
Espelmes d'olor  
Parament de la llar  
Antiguitats  
Joies  
Espardenyes  
Bosses  
Complements

# DESAHUCIOS EN CIUTAT VELLA. BAL

Alejandro, de 84 años, vivía desde hace más de 50 en Carrer Estruc del Gòtic, junto con su esposa. Allí habían criado a sus hijos. Y desde allí también tuvo que sobrellevar la pérdida de su esposa y sus dos hijos. Todos ellos fallecieron en un breve espacio de tiempo, lo que dejó a Alejandro enfermo, sumido en una grave depresión. Bajo esta delicada situación de salud y emocional, no subrogó en plazo establecido el contrato de alquiler que estaba a nombre de su esposa, y la propiedad comenzó el procedimiento para desahuciarlo.

Más de 50 años en el piso de Carrer Estruc. Imagínense el vínculo creado durante esa larga estancia y todos los significados y recuerdos que aloja ese espacio para él. Hay quien dice que las memorias más poderosas son las que involucran lugares; la memoria de Alejandro se encuentra en esa casa. ¿Qué queda de la memoria si nos expulsan del lugar que la alberga?

Resulta evidente inferir que esta inestabilidad y perspectiva de cambio tiene efectos directos en la salud de Alejandro. Así lo demuestran los nu-

merosos estudios que concluyen que las personas en proceso de desahucio tienen peor salud que la población general. Graves consecuencias en la salud mental, pues más de un 90% presentan niveles severos de depresión, trastornos de ansiedad, un 70% padecen estrés postraumático, la mitad están tomando tranquilizantes, antidepresivos o medicación para poder dormir y un tercio presenta un elevado riesgo de suicidio. Los sentimientos que acompañan a las personas afectadas por un proceso de desahucio son el miedo, fracaso, vergüenza y culpa.

Alejandro se aferra a su vivienda. Ha intentado negociar con la propiedad la posibilidad de permanecer en su hogar pagando un alquiler de mercado. La propiedad no acepta y ya ha intentado desahuciarlo en varias ocasiones. La Plataforma Resistim al Gòtic acompañó en todo este proceso a Alejandro, y llevó su caso al Comité de Derechos Sociales de la ONU, que recomendó suspender cautelarmente el proceso de desahucio mientras estudiaba el caso. El Juzgado de Primera Instancia de Barcelona acató y suspendió el desahucio mientras tanto.

## DESAHUCIOS EN PANDEMIA

Este proceso de terror y vulneración de derechos fundamentales se repitió 1668 veces en nuestra ciudad a lo largo del 2020. Sólo una circunstancia paralizó por breve lapso los lanzamientos: la suspensión del funcionamiento de la justicia decretada el 13 de marzo por la Comisión Permanente del CGPJ. Pero la tregua fue breve y más condicionada por la paralización de la actividad judicial que imponía la pandemia que por un ánimo real de proteger a las personas vulnerables en un estado de crisis sanitaria, económica y social. En junio se reactivaban los desahucios penales, en septiembre los civiles. Y desde septiembre los desahucios sucedían a un ritmo furioso, con la intención de recuperar el “tiempo perdido”. En poco más de un mes 443 familias vivieron un intento de desalojo, afectó a 1.211 personas. Súmenle a esta cifra los desahucios en precario por ocupación, y cuyo número no figura en ninguna estadística ni son comunicados al Ajuntament por las instancias judiciales, pero se estiman en varios centenares.





# ANCE DEL 2020

Katia Carballo, activista pel dret a l'habitatge



ler comienzan a aumentar vertiginosamente: entre 2015 y 2020, el m<sup>2</sup> de la vivienda en alquiler en el Distrito de Ciutat Vella pasó de 14,4 a 19,2 €/m<sup>2</sup>. El Barrio de Sant Pere, Sta. Caterina y la Ribera alcanzó su máximo histórico en julio de 2017, llegando a situarse en 20,5 €/m<sup>2</sup>.

Y con este aumento, la brecha entre la evolución de los precios de la vivienda y la renta de los hogares comenzó a incrementarse en nuestro Distrito: mientras el precio de la vivienda subía un 33%, los salarios lo hacían poco más de un 1% anual. Esta circunstancia originó que las familias tuviesen que destinar una cuantía cada vez mayor de su renta al pago del alquiler. Según datos del 2017, en Ciutat Vella esto suponía un 21'6% de la Renta Familiar Disponible, el segundo más elevado de la ciudad.

En este contexto de especulación y subida desorbitada de precios, los indicadores de Ciutat Vella nos dibujaban un distrito especialmente vulnerable ante estas circunstancias: un índice de renta familiar situado en un nivel medio-bajo respecto a la media de Barcelona, un elevado porcentaje de personas desempleadas (respecto a la población en edad de trabajar), un salario medio que, junto con Nou Barris, es el más bajo de los 10 distritos, prácticamente 8.000€ brutos por

¿Cómo puede ser que se produjesen desahucios por impago de alquiler mientras estaba en vigor una moratoria estatal que instaba a la paralización? A esta moratoria sólo podían acogerse familias cuya vulnerabilidad estuviese directamente vinculada a la COVID-19. Si la situación de pobreza o vulnerabilidad era previa a la pandemia, no existía esa posibilidad. De esta manera se abandonaba a su suerte a todas aquellas personas que llevan años lastradas por una situación de pobreza enquistada.

## ECHANDO LA VISTA ATRÁS

Recordemos cómo en 2014 el Banco Central Europeo y el Banco de España animaban a los bancos españoles a deshacerse de sus "activos tóxicos": viviendas procedentes de impagos, suelo urbanizable en grandes cantidades, promociones en construc-

ción y edificios terminados. Ese momento podría haberse aprovechado para gestionar la cesión de vivienda vacía a instituciones e integrarla en un parque público de alquiler. En cambio, la balanza se decantó hacia el lado de los inversionistas: fondos de capital riesgo que, estando en el origen de la crisis, fueron los principales candidatos para quedarse una gran parte de esa cartera inmobiliaria. El Poder Legislativo extendió la alfombra roja aprobando regulaciones que favorecían estas adquisiciones: la reforma de la Ley de Arrendamientos Urbanos y del régimen legal y fiscal de las SOCIMI.

Con esto se sentaron las bases para lo que nos esperaba a continuación, pues la gran cantidad de vivienda que acumularon bancos, fondos buitre y SOCIMIS, les dio la posibilidad de controlar el mercado. Y es a partir de 2014 cuando los precios del alquiler

**Farmàcia Agramonte**

Plaça de  
la  
Llana, 11.



661192472/ 933195921  
farmacia.lallana@gmail.com



**PASSIÓ PER LA SALUT**

**LA TEVA FARMÀCIA AL BARRI**

Servei a domicili gratuït

# DESAHUCIOS EN CIUTAT VELLA. BAL

debajo de la media de la ciudad. En cuanto al riesgo de pobreza, en 2017 el 31'4% de la población de Ciutat Vella vivía por debajo del umbral de la pobreza, una tasa que superaba en 11 puntos la media de la ciudad y la segunda más alta de los 10 distritos.

En 2018 la privación material severa afectaba al 11% de los hogares de Ciutat Vella siendo el distrito con mayor impacto de este fenómeno y 2,5 puntos por encima de la media de la ciudad. Y por tipo de privación, en Ciutat Vella la Temperatura inadecuada afecta al 21% de los hogares, el retraso en los pagos al 16'4%, la carencia alimentaria al 4'7, el 23% no pueden hacer vacaciones y un 37% no puede hacer frente a imprevistos.

Bajo estas condiciones, ¿cómo se puede afrontar un incremento de un 33% del alquiler? Muchas son las familias que no pueden. Y llega el momento de elegir entre destinar los recursos disponibles a pagar la comida o la renta de alquiler. Quienes se decantan por pagar la comida, tarde o temprano acaban en un proceso de desahucio por impago de alquiler.

## EJECUTIVO Y LEGISLATIVO

Día tras día se sigue vulnerando el derecho a la vivienda y cada vez son más las personas que viven bajo una situación de emergencia habitacional crónica. Más de 5.000 personas desahuciadas en los seis primeros meses del año en Catalunya, con Barcelona como la demarcación con más lanzamientos, siendo  $\frac{3}{4}$  partes de éstos por impago de alquiler.

Y mientras esto sucede, lo que se nos ofrece son regulaciones insuficientes y timoratas, que el único derecho



que blindan es el de los lobbies inmobiliarios y financieros a especular y enriquecerse obscenamente con un bien de primera necesidad.

Seguimos sin disponer de una legislación que garantice un precio del alquiler asequible, que impida los desahucios que carecen de alternativa habitacional, que inste al realojo de las familias en pisos vacíos de la banca, que garantice una renovación automática de los contratos, que retorne a los apartamentos turísticos a un uso residencial y que dé una función social a la vivienda vacía.

Y no se hagan ilusiones, pues tampoco con la Ley Estatal de Vivienda llegarán las medidas estructurales necesarias. Una Ley insuficiente que nace congelando una de sus medidas más esperadas: aplaza la limitación a los precios del alquiler prevista para

los propietarios de más de 10 viviendas. Respiran aliviados los casi 26.000 grandes tenedores de Barcelona, entre ellos bancos, fondos buitre y SOCIMI, pues la nueva ley no les será de aplicación hasta la próxima legislatura. Se cede el testigo al próximo gobierno que salga de las urnas.

Además de la Ley Estatal de Vivienda, el Gobierno aprobó en octubre el Real Decreto-ley que promoverá la construcción de 20.000 nuevas viviendas de alquiler social. La intención es equipararnos con países de nuestro entorno como son Austria o los Países Bajos, cuyos porcentajes de vivienda social con respecto a la principal ronda el 20%. Consideremos que al ritmo que propone el texto aprobado por el ejecutivo, y teniendo en cuenta que partimos de un porcentaje del 2,5%, alcanzar los valores esperados nos llevaría unos cuantos siglos.

Las medidas que hasta el momento baraja el Gobierno no revertirán la inercia de los últimos años de exclusión residencial y emergencia habitacional. Siguen olvidándose de las personas que han perdido su vivienda o están en proceso de perderla, de quienes no tienen vivienda o la que habitan no cumple unas condiciones mínimas para la vida.

En lo que se refiere a Catalunya, en septiembre de 2020 se dio un primer paso para devolver a la vivienda su función social. Se aprobaba la Ley 11/2020 para la regulación del precio del alquiler, que salía adelante impulsada por el Sindicat de Llogateres y respaldada por más de 4.000 entidades sociales, económicas y culturales.

Desde su aprobación, esta ley ha permitido congelar o rebajar el precio del alquiler en zonas de mercado



# ANCE DEL 2020

tensionado, estando a fecha actual toda la ciudad de Barcelona bajo esa clasificación. Esto supone que aquellos contratos firmados a partir de septiembre de 2020 no podrán superar el precio del contrato anterior. En caso de que la vivienda tenga un precio por encima de la media de su zona, el nuevo contrato ha de fijar como precio máximo el indicado por el índice de precios de la Generalitat. Es una ley de mínimos y claramente ha de acompañarse de otras medidas, pero las medidas que contempla resultan indispensables si existe una voluntad real de atajar el problema de acceso a la vivienda.

La ley catalana para la regulación del alquiler sigue en vigor, pese a que desde la definición del texto como proposición de Ley y hasta la fecha, han sido numerosos los escollos que se han presentado tratando de tumbarla: las enmiendas presentadas por JxCat, el recurso del PP y Ciudadanos ante el Consejo de Garantías Estatutarias, la impugnación por el PP ante el Tribunal Constitucional y el reciente recurso del ejecutivo del PSOE, también ante el Tribunal Constitucional. Por un momento se pensó que el ejecutivo pediría tam-

bién su suspensión inmediata pero parece que la presión social y de sus socios de gobierno los disuadió de sus intenciones.

El Ajuntament de Barcelona es la administración que proporcionalmente destina más recursos y servicios para garantizar la función social de la vivienda. Está en proceso de ampliación del parque público de vivienda a través de la compra en el mercado privado y la nueva construcción de vivienda. Y complementariamente contempla medidas para movilizar la vivienda privada hacia el mercado del alquiler social. Las medidas van en la dirección correcta, pero de nuevo resultan insuficientes; ni la ciudad más grande puede realojar a las miles de familias vulnerables que cada año entran en proceso de desahucio. Hay que atajar el problema en su origen, porque una vez el juzgado establece la fecha para el desahucio el margen de actuación es escaso y las soluciones precarias.

## EL DESAHUCIO

Si el movimiento vecinal y Grups d'Habitatge están advertidos del proceso de desahucio y la fecha es-

tablecida, la comitiva judicial y los Mossos se encontrarán con un grupo autoorganizado de resistencia vecinal que tratará de paralizar el desahucio. En numerosas ocasiones, la resistencia vecinal y la mediación del SIPHO logran frenar el primer intento de desahucio. Quince días, un mes. A partir de aquí, se sucederán los intentos de desahucio, la resistencia vecinal e intimidación policial. En ocasiones, para imposibilitar la organización vecinal y redes de apoyo, los juzgados emiten orden de desahucio en fecha abierta. Esto significa que el desalojo puede ejecutarse en cualquier momento, sin comunicación previa a la familia afectada que a partir de la recepción de la comunicación del juzgado vive en un estado de angustia y terror constante sabiendo que en cualquier momento vendrán a expulsarlos de su vivienda, por la fuerza. Tampoco en estos casos se sigue el protocolo de avisar al Ajuntament de Barcelona, y por tanto no permite gestionar previamente un realojamiento provisional.

Según el Informe de la Regiduría de Ciutat Vella, a lo largo de 2020 han intervenido en 239 desahucios, siendo el número total muy superior al



# DESAHUCIOS EN CIUTAT VELLA

indicado, pues de muchos otros no llegan a tener constancia por haber sido en precario, de personas que no acuden a Servicios Sociales por encontrarse en situación irregular y temer represalias, etc. En estos casos desconocidos por la administración no existe mediación o búsqueda de alternativa habitacional, las personas se encuentran en la más absoluta indefensión y la maquinaria legal puede ejecutar el desahucio, sin encontrarse la más mínima resistencia.

Dentro de Ciutat Vella, el barrio del Raval acumuló el 57% de los desahucios informados, seguido por Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera (17%), el Barri Gòtic (13%) y la Barceloneta (12%). Al menos 521 personas desahuciadas de las que mas de un 30% eran menores de edad.

Tras el desahucio, vuelve a quedar de manifiesto la insuficiencia o inexistencia de medidas por parte de las administraciones para abordar la situación. También en este caso, es la administración municipal la que destina más recursos para intentar ofrecer una solución a las familias que han perdido su vivienda; solución que en la mayor parte de las ocasiones es de muy corta duración.

A lo largo de 2020, tan sólo el 21% de las personas desalojadas han podido acogerse a alguna de las soluciones que ofrecen los servicios municipales: 0'9% en bolsa de mediación, 1'5% en bolsa de realojamiento, 1'5% en mediación o ayudas, 3% en alquiler social, 7% en mesa de emergencia y 7'5% en habitación de pensión/hotel.

Y ante la escasez de recursos para realojar a las familias desahuciadas, un 71% de estas optaron por lo que en la estadística se contempla como



“solución propia” que no es más que una acogida temporal con amigos o familiares, la ocupación, o en ocasiones el recurrir a profesionales de la ocupación que sacarán buen provecho de la vulnerabilidad y la falta de alternativas.

## GRUPOS AUTOORGANIZADOS, COLECTIVOS SOCIALES DE LUCHA

Las personas afectadas por un problema de impago del alquiler sufren una profunda ruptura en sus vidas, un punto de inflexión a partir del cual el impago y la pérdida de la vivienda suponen una preocupación constante y abrumadora que afecta sus múltiples dimensiones: social, emocional, física/salud y espiritual.

Este suele ser el estado anímico en el que las personas entran en contacto con los colectivos sociales de lucha. A partir de este momento se ven reconocidas en personas que atraviesan la misma situación y se forjan lazos afectivos de soporte mutuo que proporcionan un respaldo emocional imprescindible para no derrumbarse en el proceso. También en estos espacios confluyen con activistas que han estado o están afectados por el mismo problema, y cuyo discurso crítico con el sistema político-eco-

nómico contextualiza la situación en la que se produce el impago, dirigiéndose a las causas estructurales que subyacen bajo la imposibilidad de pagar el alquiler. Todo ello permite que la persona afectada se dé a sí misma una nueva explicación de su problemática y contribuye a que pierda la sensación de culpa y vergüenza por lo que le está pasando.

## CONCLUSIÓN

La actual situación de exclusión residencial y emergencia habitacional está directamente sustentada por las decisiones políticas de las administraciones competentes en el ámbito de la vivienda. Decisiones, pasadas y presentes, que permiten la vulneración del derecho a la vivienda, reconocido en la Declaración Universal de los Derechos Humanos, en el Pacto Internacional de Derechos Económicos, Sociales y Culturales y en la Constitución Española. También consienten en el incumplimiento de lo establecido en el Convenio sobre los Derechos del Niño, ratificado por España y que establece que el interés del menor está por encima de cualquier otro.

Como contraparte a la inacción y desgana de gobiernos e instituciones, está el papel fundamental de los colectivos de defensa de la vivienda. Grupos autoorganizados que generan espacios de soporte mutuo y que permiten emprender el camino del empoderamiento a aquellas personas devastadas por un proceso de desahucio. Resultan esenciales también por su capacidad para visibilizar y denunciar el problema de la vivienda, movilizar, confrontar el modelo de sociedad individualista y fragmentada y crear un espacio de lucha y reivindicación. ♦



# 25N, ENS VOLEM VIVES I LLIURES

Aquest 25N les feministes continuem amb l'objectiu d'enderrocar el sistema capitalista, heteropatriarcal, racista i colonial per tal de construir una societat on les dones, lesbianes i trans visquem en llibertat, sense violències masclistes i amb vides dignes. La lluita feminista s'expressa arreu del món i està més viva que mai. Des de casa nostra sentim Rojava, Xile, Mèxic, Bolívia, Colòmbia, Perú, Equador, Andorra, Argentina, Brasil, Nicaragua, Hondures, El Salvador, Palestina, Afganistan, Índia, SudÀfrica... sentim els batecs de les dones que lluiten arreu del món perquè són també els nostres batecs.

*ENS REBEL·LEM des de les nostres DIVERSITATS: mobilitzacions, assemblees i accions d'ocupació de carrers i places. El que ens uneix és visibilitzar la fúria contra les violències masclistes i no pararem fins a ser lliures. Ens declarem comunitats d'acció i de resistència feminista i celebrem les nostres aliances, per sobre de les nostres diferències, per la vida, per la llibertat, per la comunitat, perquè volem seguir existint.*

Extracte del manifest NOVEMBRE FEMINISTA 25N 2021



La Vocalia de Dones de l'Associació Veïnal del Casc Antic també ens hem mobilitzat aquest 25N. Hem organitzat la projecció de dues pel·lícules: *Luz que agoniza*, un thriller psicològic sobre el maltractament de la dona en l'entorn familiar i *En tierra de Hombres*, sobre l'assetjament sexual en el marc laboral.

Hem restaurat el mural sobre la lluita dels drets de les dones al carrer de la Bòria i hem enganxat cartells

sobre els assassinats per violència masclista i vicària a l'Estat espanyol durant l'any 2021.

En el local de la Sosi hem muntat l'exposició *La dona com a constructora de pau*, sobre els moviments feministes que lluiten contra els feminicidis i a favor de la pau en diferents països del món.

Finalment, el mateix 25 de novembre vam participar a la manifestació al passeig de Gràcia de Barcelona. ♦

Exposició al local de la SOSI.



Mural sobre els assassinats per violència masclista i vicària.



# BAYT AL-THAQAFI, PER UNA SOCIETAT

**C**ap al final dels anys seixanta hi havia a Barcelona més de 100.000 persones procedents del Magrib que vivien en condicions de gran vulnerabilitat. Davant d'aquesta situació, Teresa Losada, monja franciscana missionera de Maria, va decidir deixar la seva càtedra de semiologia a la Universitat de Barcelona per dedicar-se, juntament amb altres companyes de la congregació, a acollir aquestes persones. Fou així com es va gestar el que més endavant es convertiria en la Fundació Bayt al-Thaqafa.

El projecte es va iniciar en un petit espai a la rectoria de Santa Maria del Mar. Posteriorment, es va traslladar a un pis a Sant Vicenç dels Horts, on es va continuar acompanyant les primeres comunitats de persones procedents del Marroc que arribaven al territori buscant un futur digne. Actualment, la seu de Barcelona de Bayt al-Thaqafa es troba al carrer Princesa, 14, i també es manté ben activa la seu de Sant Vicenç dels Horts.

A dia d'avui, la nostra missió és construir una societat inclusiva que permeti a les persones migrades

exercir una ciutadania plena basada en la participació, la pertinença i els drets. Acompanyem i acollim des del reconeixement a la dignitat de tot ésser humà i del seu bagatge personal. També impulsem espais de trobada i diàleg amb la cultura àrab i les comunitats musulmanes en les seves manifestacions diverses per fomentar la construcció d'una societat cohesionada i plural.

## ACOLLIDA, ACOMPANYAMENT I COMUNITAT

La nostra tasca no s'entendria sense aquestes tres paraules: acollida, acompanyament i comunitat. L'acollida és la rebuda que reconeix la persona que arriba com un igual que ve a aportar a la societat. L'acompanyament és el compromís de compartir el dia a dia en dignitat com una comunitat social i política que camina i es dona suport. La comunitat és un espai divers amb un marc comú d'igualtat de drets i oportunitats.

Aquest és el llegat que ens va deixar Teresa Losada, una persona clau per

a la història de la immigració a Catalunya i a l'Estat espanyol. Va implementar una filosofia d'acollida i dignificació de la diversitat cultural i religiosa i va convertir Bayt al-Thaqafa en un referent quant a l'acollida de persones arabomusulmanes. Fou de les primeres veus que van defensar i promoure el diàleg amb l'Islam i el dret fonamental de totes les persones a mantenir les seves arrels. Les persones que avui dia fem Bayt al-Thaqafa treballem per mantenir viu aquest llegat.

## 2.000 PERSONES L'ANY

A Bayt al-Thaqafa acompanyem cada any al voltant de 2.000 persones, de més de 200 nacionalitats, la majoria procedents del Magrib i del Pakistan. Els oferim orientació, recursos, assessorament, formació, etc., per afavorir que puguin participar en igualtat d'oportunitats en la societat. Actualment els programes que duem a terme són: Acollida residencial temporal per a joves, homes, dones supervivents de violència masclista i sol·licitants de protecció



Alumnat i voluntariat.



# AT DIVERSA I COHESIONADA



Jornades Gatzara.



Taller de cuina.

internacional; Acollida social; Acol·lida sociolingüística; Reforç escolar; Suport integral a joves; Assessoria jurídica; Itineraris laborals; Programa de dones; Cultura i llengües d'origen, i Gestió de l'Oficina d'Afers Religiosos de l'Ajuntament de Barcelona.

## EN XARXA

A Bayt al-Thaqafa entenem que el treball en xarxa és la millor manera d'avançar cap a una societat més igualitària. Per això, cada cop més, treballem en xarxa amb altres entitats i projectes del barri, i formem part de més entitats de segon i tercer nivell.

Aquest treball en xarxa ens permet donar una millor resposta a les necessitats de les persones, però també ens permet compartir experiències i bones pràctiques, treballar plegades per uns objectius comuns, etc.

Ens agrada col·laborar amb les entitats del barri, el que fem principalment per a projectes dirigits a joves, a infants, d'aprenentatge de la llengua, etc. Ens els darrers anys hem

anat ampliant considerablement la xarxa i la nostra intenció és continuar per aquesta via.

## EL VOLUNTARIAT, CLAU

Més de 200 persones voluntàries passen per Bayt al-Thaqafa al llarg de l'any. Són persones implicades, amb voluntat de transformació social. Les persones interessades a fer voluntariat tenen un ampli ventall de possibilitats per col·laborar amb nosaltres: ensenyant castellà a persones nouvingudes, fent reforç escolar a infants, formant en tècniques transversals joves migrants sols, etc., i també en àrees més transversals com administració o comunicació.

La presència de voluntariat en els nostres projectes millora qualitativament els resultats marcats per a cada una de les nostres iniciatives i programes. D'altra banda, fomentar el voluntariat i formar la ciutadania des d'aquest aspecte genera persones actives, amb pensament propi, amb iniciativa creativa, i, sobretot, amb coneixement de primera mà de la realitat migratòria, els joves sense

referents al territori, els demandants de protecció internacional...

## ESPAIS DE TROBADA

Des de Bayt al-Thaqafa veiem essencial fomentar espais de trobada i d'intercanvi cultural per combatre els discursos estigmatitzadors i antimigració, i posar en valor tot allò que creem col·lectivament, que ens acosta i ens forma per promoure una societat cohesionada. Les Jornades Gatzara, de les quals vam celebrar l'any passat la primera edició, són un bon exemple d'aquests espais tan necessaris.

Durant una setmana, vam organitzar una sèrie d'activitats obertes a tota la ciutadania per descobrir allò que les cultures àrabs i la catalana tenim en comú en àmbits com la història, la gastronomia, l'arquitectura, etc. En aquestes jornades vam treballar en xarxa amb una vintena d'entitats i vam comptar amb l'assistència, presencial i virtual, de més de 1.000 persones.

Les II Jornades Gatzara seran el maig de 2022, esperem trobar-nos-hi! ♦

# FESTA MAJOR CASC ANTIC 2021



Per culpa de la pandèmia, l'any 2020 ens vam quedar sense Festa Major. Aquest any era difícil però ho havíem de fer. Ho havíem de fer per les veïnes i veïns del barri, per donar suport al món de la cultura, als grups musicals i d'espectacles infantils. Les entitats del barri volien sortir al carrer per demostrar que ens l'estimem i que lluitarem perquè s'hi continuï fent vida.

Així ho vam fer i, encara que amb moltes restriccions, aquest any també hi ha hagut Festa Major del Casc Antic en els darrers dies del mes de juny. La nostra associació veïnal hi va participar amb diferents activitats.

Volíem fer visible la Festa Major des del carrer i amb aquesta intenció, en la setmana del 21 al 28 de juny vam guarnir el nostre carrer. En el mateix local de la Sosi vam fer també dues activitats. Els companys d'Open Cultural Center van fer l'exposició "Untold Stories" dedicada a explicar les històries de persones migrants que han establert la seva llar a Barcelona. També es va organitzar el concurs i exposició de manualitats en llana "Juguem amb llanes", amb la col·laboració de la botiga d'arts i manualitats en llana "All You Knit is Love".

El dissabte 26 de juny es va fer la Festa Infantil "Pou de la Gresca", amb jocs d'aigua, tallers de música i

circ. També hi va haver contacontes amb "Les veus del mar", els titelles La Puntual amb "Laneguet lleig" i l'espectacle de circ "Diferències" amb enCIRCant el Barri.

El diumenge 27 de juny hi va haver concert musical a la plaça del Pou de la Figuera amb el grup "The Koyam Project" World Jazz Band i el grup "Mu Mbana Sasha Agranov" música de fusió i d'autor. Els dos grups van tenir molt èxit, fins al punt que, al final, el públic es va aixecar de les cadires per seguir els ritmes de la banda musical.

El dilluns va tenir lloc la Festa de la Gent Gran amb representacions



Exposició de manualitats Juguem amb llanes i jurat del concurs,



Activitats de la Festa Infantil.





Cantada d'havaneres a la Festa de la Gent Gran.



Actuacions de grups musicals a la plaça del Pou de la Figuera.



Guarniment del carrer davant del local de la Sosi.

Cartell amb les activitats de la Sosi.



teatral, lectura de poemes i altres actuacions a càrrec de les entitats de la Taula de la Gent Gran del Casc Antic. Després, el grup d'havaneres "Mar Endins" ens va entretenir amb les seves interpretacions, algunes de les quals van ser corejades pel públic, especialment quan van interpretar les peces "La bella Lola" i "El

meu avi". Malauradament, per les normes Covid, aquest any no vam poder gaudir de la coca i el rom cremat.

L'any vinent hi tornarem, amb més força que mai, per cridar... Visca la Festa Major dels barris de Sant Pere, Santa Caterina i La Ribera!! ♦

**Color i Pintura SOLÀ**

Totes les pintures i tots els colors  
Pintura · Decoració · Drogueria · Neteja  
[www.coloripinturasola.com](http://www.coloripinturasola.com)

**Ara tenim pintures en liquidació!**

**Mestres Casals i Martorell 20**  
08003 Barcelona  
Tel 93 319 84 04  
M Urquinaona / Jaume I

**Astúries 18**  
08012 Barcelona  
Tel 93 217 00 68  
M Fontana

# LA DROGUERIA SOLÀ

**J**o, que fa cinquanta anys que n'estic al front, us aniré parlant de les botigues del barri de Sant Pere que he conegut. Començo per la meva.

Crec que soc la sisena generació a la nostra botiga, i en principi la meva filla serà la setena. Els inicis es remunten a mitjan segle XVIII. La botiga estava al carrer de Sant Pere Més Baix, 39 i en un moment determinat, una filla dels amos, es va casar amb un Solà. La botiga era més petita. El meu avi Ildefons Solà i Jané la va engrandir i la va fer modernista a començaments del segle XX quan es va fer el Palau de la Música Catalana. Amb el modernisme hi va posar un rètol de "Queviures, drogues i perfumeria". El meu avi va ser un dels trenta de la Reixa el 1901 i els partits catalanistes per protestar contra aquest empresonament varen fer una manifestació el diumenge següent. Aquest és l'inici de les manifestacions de l'11 de setembre.

Ell detestava la paraula castellana de colmado i per això va posar-hi "Queviures", cosa que després ha anat fent altra gent. En els inicis de la botiga hi havia diversos Fèlix de nom, jo encara he conegut senyores que deien que anaven a Can Fèlix, ara ja fa anys que no ho diu ningú.

L'any 1927, amb el seu germà i cunyat va constituir Solà, SA amb la



Taulell de drogues, en Josep Justo Navarra a l'esquerra i el meu pare en Josep M. Solà i Solà a la dreta. En Justo es va jubilar essent l'encarregat i amb més de 40 anys a l'empresa. Va entrar d'aprenent just abans de la guerra i va formar part de la lleva del biberó. Va ser a la batalla de l'Ebre i el meu avi li va fer els avals per treure'l del camp de concentració un cop acabada la guerra.

botiga de Sant Pere i la del carrer Gran de Gràcia, 105, que encara és la societat que està activa actualment. Hi ha una llibreteta dels lloguers del pis de sobre la botiga a on vivia en Fèlix Jané, el pare del meu rebesavi. Aquesta llibreta va del 26 de maig del 1888 al 31 de setembre del 1925. En aquest principal hi van viure els meus avantpassats, i fins i tot hi va néixer el meu pare el 1913. Pocs anys després van anar a viure a Horta i es va convertir aquest pis en despatx. En el segon pis hi vivien els aprenents i la Marieta els feia el menjar. Durant la guerra del 36 al 39 la varen col·lectivitzar i després de la guerra va ésser començar de zero.

Els taulells de les seccions formaven una U. Entrant a l'esquerra hi havia els queviures, al fons les drogues, a la dreta, perfumeria i, d'esquena al carrer, hi havia la caixa que era un moble gran modernista, i que jo recordi s'hi estava habitualment el meu pare. Hi havia uns talonaris de colors i els clients podien anar a més d'una secció i al final passaven a caixa a on guardaven els tiquets en una fusta que tenia tres ganxos de llautó.

Jo de petit encara havia vist restes del racionament de la postguerra, si no recordo malament el sucre i l'oli. Hi havia unes carpetes molt grans que he donat al Museu d'Història on hi

**ensa**  
electrodomèstics



Av. Francesc Cambó, 27-31 - Alvarez de Castro  
Tl. 932 955 764 - Fax 932 956 055  
08003 Barcelona  
E-mail: [ensa15@dinel.es](mailto:ensa15@dinel.es)



## BOTIGUES DEL BARRI

Alfons Solà

havia el nom i les adreces dels clients que venien a buscar el racionament.

De petit, en època de vacances, perquè no fes trapellereries a casa, el meu pare em portava al despatx perquè fes deures o llegís. Però al cap d'una estona baixava a la botiga per l'escala interior i negociava amb els dependents de drogueria que quan els demanessin una ampolla de lleixiu Conejo la donaria jo. Les ampolles eren de vidre i de color verd. Es tornaven els envasos que es guardaven en unes caixes de fusta de deu o dotze ampolles.

Un dissabte a la tarda de l'any 1960 o 1961 hi va haver un incendi. Varen venir quatre camions de bombers i van haver de tirar a terra un envà del despatx que connectava amb un quartet que no tenia finestra al carrer. Allà hi havia palanganes i galledes de plàstic (l'inici del plàstic), posteriorment els van fer obrir una finestra al carrer: si mireu al carrer de les Arenes, a la primera planta hi ha una finestra més que a la segona.

L'any 62 varen deixar de tenir queviures i l'espai el va omplir la neteja que abans estava juntament amb les drogues. Els que ja teniu una edat sabreu què era la terra d'escudelles, un paquet que posava "arena diamante" (època franquista) i que els dissabtes venien a comprar les porteres de l'exemple per fer nets els marbres dels portals amb terra d'escudella i pols de marbre.

El 1971 em vaig fer càrrec de la botiga; a més del meu pare hi treballaven unes dotze persones entre els dependents, mossos i despatx... eren altres temps. La colònia es venia a granel i te'n podien demanar 50 cc. Els dissabtes a la tarda es treballava molt,



Una factura de febrer de 1916 a nom de Josep Solà i Fills, amb l'escut de l'àliga, les quatre barres i la muntanya de Montserrat. Aquest era el meu besavi.

la gent feia hores extres i cobraven la setmanada. Tots els productes de drogueria es venien a doll i es pesaven, fins que a mitjans dels vuitanta la Generalitat ho va prohibir. Es podia demanar 50 grams de blauet per a la roba o un quilo d'escaiola.

Veníem pintura "a granel" que la fabricàvem al taulell mateix: si era per a esmalt d'interior, amb vernís copal, i si era per a exteriors, amb oli de llinosa i terres per a colorants. Un quilo valia 50 pessetes i mig quilo 30 pessetes. Molts clients portaven el pot, que podia ésser una llauna de conserva reciclada (50 pessetes serien 0,30 euros sense actualitzar).

Durant tots aquests anys la botiga ha anat evolucionant, com ho ha fet la societat a la qual servia. Ens hem dedicat molt a la pintura. L'any 1982 vam tenir la primera màquina tintomètrica manual de pintura. Jo les havia vist a Holanda i el fabricant de pintures les va importar. La primera

va venir a la meua botiga i, a la tarda, ja van muntar la segona en una altra botiga. Més endavant vàrem centrar-nos molt més en la pintura.

A partir dels anys vuitanta es venia a la planta baixa i a la primera, on hi havia el bricolatge i l'oficina. El soterrani era el magatzem de la pintura i el segon pis era el magatzem de la resta. Per tant, la botiga tenia quatre plantes connectades per un muntacàrregues.

L'any 2005 hàviem de tornar a fer obres a l'edifici i l'arquitecte em va dir que si no sortíem de la botiga no les podien fer. Després de condicionar el magatzem de l'antic carrer de Claveguera, 20 (ara Mestres Casals i Martorell), llogar el local del costat, el 18, comunicar-los i legalitzar-los, vàrem traslladar-nos i vam poder fer les obres de rehabilitació total de l'edifici de Sant Pere. Les obres finalment van durar tres anys i ja ens hem quedat en el nou espai.

Crec que en aquest moment, som el negoci en funcionament més antic del barri. ♦

Una pintura de com era la botiga als anys vuitanta del segle xx.



# MEMÒRIA HISTÒRICA DEL BARRI

## PARLEM AMB L' AURORA ROIG



©Elena Fonts

Em dic Aurora Roig i vaig néixer l'any 1938 al barri de la Barceloneta, l'últim any de la Guerra Civil. Al barri la gent s'havia d'espavilar a buscar menjar, i un dia que els meus pares van sortir a veure què trobaven la mare digué al pare: *"Pepe podríamos dejar a la niña con la vecina y así cogeremos más comida"*. Ell va contestar: *"No, a la niña nos la llevamos"*. I quan vam tornar ja no hi havia casa, un bombardeig l'havia



destruït completament, i si no se m'haguessin emportat, jo no seria aquí. Des d'aleshores vam viure en diferents llocs; al carrer de les Egipcíaques és on vaig passar una part de la infantesa.

El pare era actor de teatre però, com que era anarquista de pensament, no el contractaven. Sense feina i amb la mare malalta de càncer, vivíem amb penúries. Jo també tenia problemes de salut. Em van internar al col·legi hospital Cottolengo del pare Alegre durant quatre anys. Allà em van cuidar i em vaig refer, i és on va morir la mare.

Les meves padrines, que vivien al carrer del Bou de Sant Pere, 17, li van dir al pare: *"Si vols, la nena ens la quedem nosaltres. Som planxadores, vivim del que treballem i no li faltará mai de res"*. Quan va morir la mare, jo tenia 12 anys, quan va morir el pare, 16, i quan va morir el meu germà petit, 17. En cinc anys em vaig quedar sense la família pròpia i, malgrat que estava bé, sentia com un buit, no tenia anímicament res meu. Amb les padrines vaig aprendre l'ofici de planxadora i portava la roba a la clientela amb una panera al cap com les hawaianes...

### Com era el barri?

A la majoria de botigues i tallers del barri hi havia un espai que era l'habitatge, com les meves ties, que tenien el taller de planxar i a dalt hi havia el pis on vivíem; igual que el forn, la bodega de la senyora Rosario, la verduleria de l'Ernesto, els tallerets de confecció, la fàbrica de garrafes, la fusteria Riera —ara dita Garcia Riera— que va fer els bancs per a la catedral i per a l'Exposició de Barcelona.

Les festes anava a la plaça de Sant Jaume a veure ballar sardanes. Uns nois em van preguntar si en volia aprendre i em van adreçar al carrer de Carders a la seu de Germanor Barcelonina, molt a prop de casa meva. Les ties em deien *"vigila on vas perquè nosaltres no et podem acompanyar"*, ja que una era coixa i l'altra molt gran. Vaig aprendre a ballar sardanes i ens divertíem molt, i hi vaig conèixer el meu marit, que era de la secció de muntanya, em va "atrapar" el seu comportament tan seriós i alegre alhora.

Ens vam casar i la padrina ens digué que podíem viure amb ella. Quan havia de néixer el segon fill, al gran el vam portar a l'escola Sant Pere Apòstol de davant mateix de casa, i com que no hi havia ni píndoles ni preservatius, vam tenir sis criatures, quatre nens i dues nenes.

Quan jo era joveneta, les activitats del Centre de Sant Pere Apòstol només eren per a nois, fins que entre els anys seixanta i setanta ja venien nenes, era mixta. Els meus fills anaven a l'esplai, als grups de muntanya i de teatre. A banda de casa, van créixer al Centre de Sant Pere Apòstol, i per a nosaltres era com una segona casa i per els meus fills a vegades és més que la primera.

Després va venir la crisi més forta i algú em va dir que, si volia feina fixa, hi havia una residència d'atenció a la gent gran que buscava personal. Era al Poblenou i es deia Acolliment a la Vellea, i hi vaig treballar vuit anys. La mestressa em digué: *"Vostè m'agrada per dues coses: tracta de vostè els avis i parla en català"*.

El meu marit col·laborava amb la parròquia de l'església de Sant Fran-



cesc del carrer de Sant Pere Més Alt, i el rector li digué que es jubilava la sagristana i necessitava algú que l'ajudés. Hi vaig anar a parlar, em va contractar i hi vaig treballar durant quatre anys. L'església de Sant Francesc va tancar l'any 1997. El Palau de la Música volia el solar i es comentava que el Bisbat li va vendre per 130 milions de pessetes. Després vaig treballar a l'església de Sant Pere de les Puel·les fins a jubilar-me.

El meu marit es va posar malalt. Durant quatre anys va anar en cadira de rodes i a les tardes anàvem al Centre de Dia de la Sèquia. Quan ell va faltar, la direcció del Centre em va demanar si volia fer de voluntària i m'hi vaig quedar a acompanyar la gent. També anava al Casal d'Allada Vermell i allà hi vaig aprendre informàtica, pintura...

### Col·labores amb el Centre de Sant Pere Apòstol i l'Antic Teatre?

Al Centre de Sant Pere Apòstol fa trenta anys que estic implicada amb Al Anon, l'associació d'amics i familiars d'alcohòlics anònims, arran del contacte amb persones amb problemes d'addicció. Hi vaig els dimarts i en la mesura que puc ajudo qui pateix aquest problema amb converses. Mai no es donen consells, sinó que es fan comentaris com ara: "En una circumstància semblant, vaig reaccionar d'aquesta manera o em van dir...".

A l'Antic Teatre fa onze anys que hi participo. Vàrem començar amb una proposta d'una parella de joves ballarins de dansa contemporània que ens van ensenyar a escenificar diverses obres. Més endavant, una senyora de ballet clàssic ens va ensenyar a interpretar historietes com el



conte de *La Blancaneu*, *La rateta que escombrava l'escaleta*, ballàvem rauxeres... Tot era molt guapo i va durar uns quatre anys.

La primera obra que vam representar durant dues temporades i amb molt d'èxit va ser *La Bellesa* i també la vam portar al teatre Valle Inclán de Madrid. Després, *Rebomboris*, en què denunciàvem la precarietat laboral.

Dirigides per la directora dramàtica Marta Galán, hem escenificat obres sobre històries que la guerra civil ha deixat a les nostres vides. L'última es deia *Souvenirs* i la vam haver de suspendre pel tancament del barri a causa de la visita del rei al Palau de la Música. Hi va haver manifestacions, la policia ho va tancar tot i nosaltres, des del balcó del teatre amb estris i cassoles vinga a fer soroll. Ara assagem al Centre de Sant Pere Apòstol, perquè l'Antic Teatre està ocupat.

Al Casal de la gent gran del carrer del Rec aprenem noves tecnologies,

l'ús del mòbil, taitxí, música xipum, lectura, tallers de memòria, manualitats i altres activitats. També vaig participar en la lluita contra la construcció de l'hotel del Rec Comtal, que reivindicàvem com a Casal i residència per a la gent gran, vaig fer una poesia i tot.

Per a la Festa Major del barri a la plaça de Sant Agustí s'organitza la Festa de la Gent Gran del Casal. Amb la gent del Centre Bonnemaison fem lectura de poesia i narrativa. Al Mercat de Santa Caterina també havíem representat *El vestit del Pascual*, "...el meu xicot vestint és tan original..." era molt guai.

### Com a cloenda, per acabar, i ara com estàs?

Ara estic estupendament. Tinc un dit del peu que està borni, el genoll el tinc nou. Gràcies a Déu estic bé de salut. Ja heu vist que xerro molt, però així que faig dos passos ja no tiro. Ara m'obligo a caminar cada dia, perquè sinó m'anava notant que em quedava més travada. ♦

# DECRÈIXER ÉS POSSIBLE: EL MOVIMENT DEL DECREIXEMENT C

L'actual progrés industrial no pot seguir avançant en un planeta amb recursos finits. La proposta del moviment del decreixement és una desacceleració del consum, producció i extracció de recursos naturals i fonts d'energia per permetre una regeneració i recuperació dels ecosistemes que s'han malmès a causa dels excessos del sistema capitalista i que tenen conseqüències funestes, com la pèrdua de biodiversitat en el món, especialment en les darreres dècades. És a través de **pràctiques com les atencions individuals i col·lectives, la fortalesa i l'organització del teixit comunitari, la prioritització del ben-estar comú al capital, que el decreixement es mostra com una possibilitat d'acció individual i col·lectiva davant l'escenari global actual.**

L'origen del terme apareix en els anys setanta amb André Gorz, que defensava la necessitat de limitar la pres-

sió sobre els recursos naturals —el creixement zero—, en unes reflexions publicades en el Club de Roma. Posteriorment escriptors, filòsofs i economistes desenvoluparien les seves pròpies propostes sobre el tema.

Va passar el temps i l'any 2002 el moviment del decreixement es va fer visible i va aconseguir que col·lectius de tot el món defensin fins al dia d'avui una interrupció immediata del sistema de producció actual i que continuïn buscant i oferint alternatives des dels seus espais per regenerar el medi ambient. Cal mencionar que encara que no havien utilitzat les mateixes paraules, **els pobles originaris han practicat des de temps mil·lenaris, formes de vida on els recursos naturals són tractats amb cura per a les generacions futures, formes que estan en perill actualment pel neoliberalisme i el neocolonialisme.**

D'altra banda, el cargol és un símbol del moviment del decreixement que vist des de la lògica d'Ivan Illich explica que quan aquest animal construeix la seva closca ho fa en base a una successió aritmètica tenint en compte les seves necessitats, ja que afegeix les espirals a consciència i quan arriba al seu límit atura el creixement i s'enrosca. Si afegís una espiral més seria contraproductent ja que hi sumaria més pes que limitaria el seu moviment. El cargol comprèn que viure amb menys és viure millor.

És possible practicar el decreixement a les ciutats i al nostre barri? Sens dubte. **Les propostes com ara bancs del temps, biblioteca d'objectes i serveis professionals, horts urbans, els grups de consum, el cooperativisme, l'intercanvi, banca ètica, l'ensenyament lliure entre d'altres són formes de practi-**

El cargol és un símbol del moviment del decreixement perquè construeix la seva closca tenint en compte les seves necessitats.





# OM A PROPOSTA COL·LECTIVA

car el decreixement i començar o continuar la transició cap a noves formes de construcció socials, reconèixer-nos i respectar-nos com a éssers humans i relacionar-nos com a comunitats. El progrés i el creixement econòmic només són aptes per al sistema capitalista. La conservació, la regeneració i el decreixement són possibilitats d'acció individual i col·lectiva per a la defensa de la vida al nostre abast. ♦

Les Horteres de la Ribera és una cooperativa de consum activa des del 2012. Col·laborem amb els nostres productors amb el sistema de cistella tancada, que s'entrega cada setmana amb productes KM0, ecològics i de temporada, a més d'altres productes bàsics. Com a col·lectiu, ens repartim les tasques i ens organitzem de forma horitzontal. Si teniu més preguntes a fer o en voleu formar part, ens podeu trobar a La Sosi – AV Casc Antic, els dijous de 19:00 a 20:30 o ens podeu escriure al correu [leshorteres@gmail.com](mailto:leshorteres@gmail.com).

Xerrada al local de la Sosi sobre Sobirania alimentària.



## LES HORTERES DE LA RIBERA

### Resistència de barri a través de la sobirania alimentària

21.10.2021 18:00  
Carrer Rec 27, Barcelona  
[alimentaciosostenible.barcelona/setmanaciutadana](http://alimentaciosostenible.barcelona/setmanaciutadana)



Organitza:

Les Horteres de la Ribera



Establiment especialitzat en la venda de plantes medicinals, tés, espècies, elaboracions artesanals i productes integrals per a tractaments en fitoteràpia i dietètica.

- Massatges (terapèutics)
- Teràpies alternatives (Reiki, Flors de Bach...)
- Tallers de (ús de les Plantes Medicinals, Aromateràpia...)

**HORARIS:**  
Dimarts a divendres de 11 a 15 h. / de 17 h. a 21 h.  
Dissabtes de 11:30 h. a 15 h. / de 17:30 h. a 21 h.

c/ Flassaders 14, Barcelona 08003  
Tel: 93 319 69 42 | [herboribera@gmail.com](mailto:herboribera@gmail.com)

## EL NOM DELS NOSTRES CARRERS:

## CARRER FONOLLAR

Maria Mas

El carrer Fonollar era una continuació del carrer Claveguera (actual carrer Mestres Casals i Martorell) que quedà trencat en obrir l'avinguda de Francesc Cambó, i arriba fins al carrer Carders.

El seu nom recorda els comtes del Fonollar, de l'antiga noblesa catalana. Poques cases queden de l'antic carrer. Les noves construccions no tenen res a veure amb un centre històric de la ciutat. En els bombarde-

jos de l'any 1938 caigué una bomba en una de les cases i matà un nen de vuit anys.

Antigament se'l coneixia com "el carrer de la Xeringa", perquè sembla que els veïns del carrer en van comprar una entre tots. La guardava un adroguer conegut al barri i quan algú la necessitava l'anava a buscar.

Segons ens explica Elisenda Albertí al llibre "Dones de Barcelona", posar

lavatives, ènemes, o ajudes era una feina molt delicada. Requeria destresa per fer anar la xeringa amb finalitats medicinals i per això aparegué l'ofici d'ajudadora. En el cens barceloní de principis del segle XVI ja n'hi havia dues d'inscrites. Amb el temps, les dones que es dedicaven a ajudar els afectats d'oclusions intestinals es concentraren al carrer d'en Fonollar. La xeringa d'aquell carrer arribà a ser tan popular que donà peu a l'humor popular i cantaven:

"Qui necessiti xeringa  
que vingui al Fonollar,  
que n'hi ha una de molt bona  
que va bé a tots els forats." ♦



## VOLS UN BARRI MILLOR? AJUDA'NS A DEFENSAR-LO AMB L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DEL CASC ANTIC

**Associació de Veïns del Casc Antic:** Vine a la nostra seu,  
al carrer del Rec, 27 **dilluns, dimecres o dijous de 18 a 20h**  
o escriu-nos a [associacio@sosicascantic.cat](mailto:associacio@sosicascantic.cat).  
Fes-te soci/sòcia! Quota anual: 20€